

ALN-123 Alkalmazott szociolingvisztika
(az órák beosztása a 2008/09-es tanév tavaszi félévében)

febr. 12. **Szervezés:** kiselőadás-témák (ismertetések) kiválasztása; szemináriumi dolgozattémák.

febr. 19. **Bevezetés: az alkalmazott szociolingvisztika.**
A nyelvváltozatok és az iskolai hátrányos helyzet.

Közös olvasmányok:

- Kiss Jenő: Az anyanyelvoktatás, a nyelvjárások és a nyelvjárási háttérű iskolások. In: *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény.* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XII.) Szerk. A. Jászó Anna és Bódi Zoltán. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2002, 234–241
- Lukács Csilla: A székelyföldi középiskolások nyelvi/nyelvjárási identitástudata. In: Váradi Tamás (szerk.): I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. MTA Nyelvtudományi Intézete, 2007. február 2. (online kiadvány)
<http://www.nytud.hu/alknyelvdok/proceedings07/Lukacs.pdf>

febr. 26. **Az iskolai anyanyelvoktatás.**

Szöví Boglárka ismertetése:

- Sándor Klára: Apró Ábécé – apró esély: A csángók „nyelvélesztésének” lehetőségei és esélyei. In: Csernicskó István – Váradi Tamás (szerk.): *Kisebbségi magyar iskolai nyelvhasználat.* Tinta Könyvkiadó, Budapest, 1996, 51–67.

Tréfas Krisztina ismertetése:

- Skutnabb-Kangas, Tove: Oktatásügy és nyelv. Többnyelvi sokféleség vagy egynyelvi redukcionizmus? *Regio. Kisebbség, politika, társadalom.* 1998. 9. évf. 3. sz.
<http://epa.niif.hu/00000/00036/00033/pdf/01.pdf>

márc. 5. **Nyelvi jogok, nyelvpolitika.**

Közös olvasmány:

- Kontra Miklós: Mi a lingvicizmus és mit lehet ellene tenni? In: Gábrity Molnár Irén – Mirnics Zsuzsa (szerk.): *Közérzeti barangoló. (Műhely- és előadás-tanulmányok).* Szabadka, 2005, 175–202.
http://dragon.klte.hu/~tkis/kontra_lingvicizmus.htm

Reegn Frigyes ismertetése:

- Kontra Miklós: Kitekintés: politika, igazságszolgáltatás, emberi jogok, iskola. In: Uő (szerk.): *Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon.* Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 323–335.
- Kontra Miklós – Szilágyi N. Sándor: A kisebbségeknek van anyanyelvük, de a többségnek nincs? In: Kontra Miklós és Hattyár Helga (szerk.): *Magyarok és nyelvtörvények.* Teleki László Alapítvány, Budapest, 2002, 3–10.

Rada Kornélia ismertetése:

- Lanstyák István: Magyar nyelvtervezés a Kárpát-medencében a 21. században. In: Lanstyák István – Szabó Mihály Gizella: *Magyar nyelvtervezés Szlovákiában. Tanulmányok és dokumentumok.* Kalligram, Könyvkiadó, Pozsony, 127–141.

márc. 12. Kétnyelvűség, kódváltás, nyelvcsere.

Közös olvasmányok:

- Bartha Csilla: Sztenderdizáció és/vagy nyelvi asszimiláció? Megjegyzések az erdélyi menekültek nyelvhasználatában észlelhető változásokról. In: *Társadalmi és területi változatok a magyar nyelvben*. Szerk. Kontra Miklós. A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, Budapest, 1992
- Nagyházi Bernadette: Kevert nyelvi kód megjelenése egyéni kétnyelvűségi helyzetben. In: *Nyelvi kompetencia – kommunikatív kompetencia*. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 58.) Szerk. Gecső Tamás. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár – Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2006, 263–272

Németh Szilvia ismertetése:

- Salánki Zsuzsanna: Az udmurt nyelv mai helyzete (PhD-disszertáció, 2008)

Fonó Andrea ismertetése:

- Estibaliz Amorrortu: Kétnyelvűség baszkföldön. In: *A családi nyaggatástól a munkahelyi nyelvhasználatig. Szociolingvisztikai tanulmányok magyar nyelven*. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 54.) Szerk. Huszár Ágnes. Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskola – Tinta Kiadó, Budapest, 2006, 139–151.

Horváth Liliána ismertetése:

- Kovács Emőke: Kódváltás és nyelvcsere az amerikai magyarok körében. In: Váradi Tamás (szerk.): I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. MTA Nyelvtudományi Intézete, 2007. február 2. (online kiadvány)
<http://www.nytud.hu/alknyelvdok/proceedings07/Kovacs.pdf>

Karácsony Fanni ismertetése:

- Pintér Márta: Egy nyelvpolitika-történeti vizsgálat eredményei: Az írországi nyelvcsere történeti beágyazottságának nyelvpolitikai szemléletű vizsgálata. In: Váradi Tamás (szerk.): I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia. MTA Nyelvtudományi Intézete, 2007. február 2. (online kiadvány)
<http://www.nytud.hu/alknyelvdok/proceedings07/Pinter.pdf>

márc. 19. A magyarországi cigány nyelvekkel kapcsolatos kérdések.

Közös olvasmány:

- Kontra Miklós: Cigányaink, nyelveik és jogaik. *Szocháló. Társadalomtudomány online*. 2003. április 4.
[http://www.szochalo.hu/index.php?id=772&no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=100677](http://www.szochalo.hu/index.php?id=772&no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=100677)

Jóri Anita ismertetése:

- Bartha Csilla: „A régiek a régi cigányt beszélnek, mi már kavarjuk” – nyelvcsere két magyarországi oláh cigány közösségben. In: *KB 120. A titkos kötet. Nyelvészeti tanulmányok Bánréti Zoltán és Komlós András tiszteletére*. MTA Nyelvtudományi Intézet – Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2006, 411–440

Kéhl Kata ismertetése:

- Pálmáiné Orsós Anna: A magyarországi beás nyelv oktatási és nyelvtervezési kérdései. In: Kálmán László (szerk.): *KB 120. A titkos kötet. Nyelvészeti tanulmányok Bánréti Zoltán és Komlós András tiszteletére*. MTA Nyelvtudományi Intézet – Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2006, 67–86

márc. 26. A siketek jelnyelvéről

Közös olvasmányok:

- Grosjean, F.: A siket gyermek joga a kétnyelvűvé váláshoz. In: Kontra Miklós és Hattyár Helga (szerk.): *Magyarok és nyelvtörvények*. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2002, 125–129.
- Hattyár Helga: Jelnyelvek – Természetes emberi nyelvek eltérő modalitással. In: Ladányi Mária, Dér Csilla, Hattyár Helga (szerk.): „...még onnét is eljutni túlra...” *Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére*. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXIII.) Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2004, 342–346.

<http://mek.oszk.hu/04800/04844/04844.pdf>

Papp Katalin ismertetése:

Bartha Csilla: Siket közösség, kétnyelvűség és a siket gyermekek kétnyelvű oktatásának lehetőségei. In: Ladányi Mária, Dér Csilla, Hattyár Helga (szerk.): „...még onnét is eljutni túlra...” *Nyelvészeti és irodalmi tanulmányok Horváth Katalin tiszteletére*. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXIII.) Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2004, 313–332.

<http://mek.oszk.hu/04800/04844/04844.pdf>

Stuber Ágnes ismertetése:

- Bartha Csilla – Hattyár Helga: Szegregáció, diszkrimináció vagy társadalmi integráció? – A magyarországi siketek nyelvi jogai. In: Kontra Miklós és Hattyár Helga (szerk.): *Magyarok és nyelvtörvények*. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2002, 73–124

ápr. 2. Köszönési szokások, megszólításformák.

Közös olvasmány:

- Angelusz Róbert – Tardos Róbert: A megszólítási formák szociokulturális jellegzetességei a rendszerváltáskor (Az elvtárs-tól az úr-ig). In: Kontra Miklós (szerk.): *Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon*. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 297–313.

Vass Annamária ismertetése:

- Ervin-Tripp, Susan: A szociolingvisztikai szabályokról: változás és együttes előfordulás. In: Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Osiris Kiadó. Budapest, 1997, 507–541

Emresz Márta ismertetése:

- Reményi Andrea Ágnes: Nyelvhasználat és hierarchia: munkahelyi csoportok megszólítási rendszerének diádikus elemzése. *Szociológiai Szemle* 2000. 3. szám

<http://www.mtapti.hu/mszt/20003/remenyi.htm>

Csaba Réka ismertetése:

- Terestyéni Tamás: Köszönési szokások a rendszerváltáskor. In: Kontra Miklós (szerk.): *Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon*. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 314–322

ápr. 9. Elmarad (tavaszi szünet).

ápr. 16. Vegyes témák.

Mucsi Eszter (PhD-hallgató) előadása az orvos–beteg diskurzusok szociolingvisztikai vonatkozásairól.

Kepes Júlia ismertetése:

- L. Ripley Smith: A kommunikatív kompetencia társadalmi szerkezete: a szociális háló módszerének alkalmazása egy szociolingvisztikai problémára. In: *A családi nyagगतástól a munkahelyi nyelvhasználatig. Szociolingvisztikai tanulmányok magyar nyelven.* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 54.) Szerk. Huszár Ágnes. Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskola – Tinta Kiadó, Budapest, 2006, 26–49.

Kiss Alíz ismertetése:

- Diana Boxer: Nyagगतás: A családi konfliktus színtere. In: *A családi nyagगतástól a munkahelyi nyelvhasználatig. Szociolingvisztikai tanulmányok magyar nyelven.* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 54.) Szerk. Huszár Ágnes. Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskola – Tinta Kiadó, Budapest, 2006, 13–25.

ápr. 23. Kutatási beszámolók.

[ápr. 29–30. Szeged: tanári és diákelőadások.]

máj. 7. Kutatási beszámolók.

máj. 14. Kutatási beszámolók.